

Til beslutningsforslag nr. B 1. Betænkning afgivet af udenrigsudvalget den 10. december 1985

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om yderligere skærpelse af sanktionerne mod Sydafrika

[af Kelm-Hansen (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet forslaget til folketingsbeslutning i 2 møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Firmaet Skamol,
Foreningen Venner af det sydlige Afrika,
Landskomiteen Sydafrika-Aktion,
Syd-Afrika Komiteerne i København og
Århus og
Sømændenes Forbund i Danmark.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det af flertallet stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) har stillet det under nr. 2 anførte underændringsforslag og kan, såfremt dette vedtages, indstille beslutningsforslaget til *vedtagelse*.

Ændringsforslag

Til teksten

Af et *flertal* (S, SF og RV):

1) Teksten affattes således:

»Folketinget tilslutter sig de foranstaltninger mod Sydafrika, som blev besluttet af de ti EF-lande samt Spanien og Portugal på

udenrigsministermødet i Luxembourg den 10. september 1985, samt det nordiske handlingsprogram mod Sydafrika, som blev vedtaget på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo den 17.-18. oktober 1985.

Folketinget tilslutter sig, at regeringen – om nødvendigt ved lovgivning – iværksætter disse foranstaltninger og dette handlingsprogram med sigte på en skærpelse af Danmarks sanktionspolitik over for Sydafrika.

Herudover opfordrer folketinget regeringen til

1. inden 1. februar 1986 at fremsætte forslag til lovgivning, der pålægger elselskaberne at afvikle kulimporten fra Sydafrika senest 6 måneder fra lovens ikrafttræden; det skal sikres, at andre firmaer ikke iværksætter import af sydafrikanske kul i afviklingsperioden,
2. inden 1. april 1986 at fremsætte forslag til lovgivning, så al anden import fra og eksport til Den sydafrikanske Republik som hovedregel ophører snarest muligt.«

Af et *mindretal* (KF, V, CD og KrF):

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 1

2) I den ved ændringsforslag nr. 1 foreslåede tekst udgår 3. afsnit og de herunder anførte numre, og i stedet indsættes:

»Konkret vil dette indebære, at regeringen iværksætter følgende foranstaltninger:

1. Inden for rammerne af De Forenede Nationer vil regeringen arbejde aktivt for, at FNs sikkerhedsråd vedtager bindende sanktioner mod Sydafrika bl.a. på investerings-, handels-, transport- og olieområdet, for en udvidelse og skærpelse af våbenembargoen mod Sydafrika, samt for, at andre lande iværksætter de frivillige foranstaltninger, som sikkerhedsrådet har anbefalet i resolutionerne 558 (1984) og 569 (1985), og som FNs generalforsamling har anbefalet i resolution 39/72 G.
2. Inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde samt samarbejdet mellem de nordiske lande vil regeringen virke for iværksættelse af yderligere fælles foranstaltninger mod Sydafrika.
3. I fravær af bindende sanktioner vedtaget af FNs sikkerhedsråd på olie- og olietransportområdet vil regeringen tage skridt til at standse eksport af olie til Sydafrika samt til sammen med de øvrige nordiske regeringer at føre konsultationer med andre vigtige skibsfartslande med sigte på enighed om en fælles boykot af olietransporter til Sydafrika.
4. Regeringen vil fortsat forhindre samarbejde mellem Danmark og Sydafrika på det militære og kernefysiske område, herunder med hensyn til import af våben, ammunition og militære køretøjer fra Sydafrika. Specielt vil regeringen iværksætte forbud mod indgåelse af nye kontrakter på det kernefysiske område med Sydafrika og forbud mod eksport af dataudstyr og andet følsomt udstyr, som kan benyttes af sydafrikanske militære styrker og politi.
5. Regeringen vil henstille til danske virksomheder, som eksporterer til eller importerer fra Sydafrika, at søge andre markeder og leverandører med sigte på at reducere samhandelen mellem Danmark og Sydafrika. Regeringen vil endvidere forbyde statslig støtte til enhver form for fremme af samhandelen med Sydafrika samt forbyde eller modvirke overførsel af patent- og produktionsrettigheder til Sydafrika. Regeringen vil tage skridt til at forhindre offentlige indkøb fra Sydafrika.
6. Regeringen vil forbyde eller modvirke enhver form for långivning, inkl. deltagelse i internationale lån, til Sydafrika og vil modvirke, at der ydes lån fra Den internationale Valutafond til Sydafrika, under behørig hensyntagen til Valutafondens statutter. Regeringen vil endvidere forbyde import af de sydafrikanske guldmønter Krugerrands.«

Bo Kristensen (KF) fmd. Fischer (KF) Connie Hedegaard (KF) Alice Brask (KF)

Bjørn Elmquist (V) Sønderby (V) Kofod-Svendsen (KrF) Nør Christensen (CD)

Lasse Budtz (S) Helle Degn (S) Qvist Jørgensen (S) Kelm-Hansen (S) Lykketoft (S)

Robert Pedersen (S) Riishøj (SF) Finn O. Christensen (SF) Stinus (RV) nfmd.

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.